

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

สอบกลางภาค : ภาคการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา : 2556

วันที่สอบ : 28 กรกฎาคม 2556

เวลาสอบ : 9.00-11.00 (2 ชั่วโมง)

รหัสวิชา : 242-303

ห้องสอบ : S817

ชื่อวิชา : ประเด็นทางจริยธรรม กฎหมาย และสังคมของวิชาชีพคอมพิวเตอร์

คำสั่ง: อ่านรายละเอียดของข้อสอบ และคำแนะนำให้เข้าใจก่อนเริ่มทำข้อสอบ

อนุญาต : เครื่องเขียนต่างๆ เช่น ปากกา หรือดินสอ สมุดโน้ตที่เขียนด้วยลายมือเท่านั้น

ไม่อนุญาต : กระดาษเป็นแผ่นๆ เครื่องคิดเลข, หนังสือ, พจนานุกรม หรือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เวลา: 2 ชั่วโมง (120 นาที)

คำแนะนำ

- ข้อสอบมี 11 หน้า (รวมปก) 5 ข้อใหญ่ คะแนนรวม 50 คะแนน (25%) ให้ทำทุกข้อ
- คำตอบทั้งหมดจะต้องเขียนลงในข้อสอบ
- คำตอบส่วนใดอ่านไม่ออก จะถือว่าคำตอบนั้นผิด
- อ่านคำสั่งในแต่ละข้อให้เข้าใจก่อนลงมือทำ
- อย่าลืม เขียน ชื่อ-นามสกุล และรหัสนักศึกษา ลงในข้อสอบทุกแผ่น

ทุจริตในการสอบมีโทษขั้นต่ำปรับตกในรายวิชานั้นและ

พักการเรียน 1 ภาคการศึกษา โทษสูงสุดให้ออก

ข้อที่	เวลา (นาที)	คะแนน	ได้	ข้อที่	เวลา (นาที)	คะแนน	ได้	คะแนน	
1	20	10		4	25	10		รวม	
2	25	10		5	25	10		คะแนน	
3	25	10		รวม	120	50		สะสม	

1.3 จงระบุ 4 ขั้นตอนที่ควรใช้ในการพิจารณาและดำเนินการในสถานการณ์ต่างๆ (4 คะแนน)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....
- 4).....
.....

คำถามที่ 2 ความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล (10 คะแนน) [25 นาที]

2.1 ความเป็นส่วนตัวหมายความว่ามนุษย์ควรพึงมีสิ่งใด (3 คะแนน)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....

2.2 จงยกตัวอย่างกรณีละเมิดความเป็นส่วนตัวต่อไปนี้ กรณีละ 1 ตัวอย่าง (2 คะแนน)

- 1) Invisible Information Gathering
.....
.....
- 2) Secondary Use
.....
.....
- 3) Computer Matching
.....
.....
- 4) Computer Profiling
.....
.....

2.3 จงระบุถึงความหมายและปัญหาของ Opt-out พร้อมยกตัวอย่างประกอบ (1 คะแนน)

.....
.....
.....

2.4 จงแสดงหลักปฏิบัติในการดูแลและป้องกันข้อมูลส่วนตัวอย่างน้อย 2 ข้อ (2 คะแนน)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....

2.5 จงระบุผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการดักฟังหรือจับข้อมูล (2 คะแนน)

ผลดี

- 1).....
.....
- 2).....
.....

ผลเสีย

- 1).....
.....
- 2).....
.....

คำถามที่ 3 เสร็จภาพในการแสดงความคิดเห็นในยูทูปอินเทอร์เน็ต (10 คะแนน) [25 นาที]

จงอ่านบทความข้างล่างและตอบคำถามต่อไปนี้

<p>4 ข้อต้องรู้ โพสต์ตีพากษ์ “ปู” อย่างไรให้ไม่เสี่ยงโทษหมิ่น</p> <p>http://www.manager.co.th/CBizReview/ViewNews.aspx?NewsID=956000054270</p> <p>โดย ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 6 พฤษภาคม 2556 15:35 น.</p>

ทันทีที่ รมว.ไอซีทีประกาศเอาผิดเว็บไซต์ที่โพสต์ข้อความหมิ่นนายกฯ ปู “ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร” พร้อมระบุว่าจะสั่งระงับเว็บไซต์ทันที แลมนจะลงโทษปรับ 2 หมื่นบาท จำคุกอีก 1 ปี ชาวออนไลน์หลายคนตื่นตัวพร้อมตั้งคำถามว่าแล้วจะโพสต์อย่างไรให้ไม่ให้เข้าข่ายหมิ่น? รวมถึงคำถามคาใจว่าถ้าเป็นการโพสต์บนเฟซบุ๊กแล้วไอซีทีไทยจะระงับเฟซบุ๊กได้ จริงหรือ?

คำถามเหล่านี้ได้รับคำตอบจาก “ไพบุลย์ อมรภิญโญเกียรติ” ที่ปรึกษาทนายความ สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ซึ่งฟันธงว่าคำ ขู่ของ รมว.ไอซีทีเป็นเรื่องที่ไม่ถูกหลักการ ขณะที่ชาวออนไลน์จะต้องระวังเรื่องการส่งต่อเรื่องราวที่เข้าข่ายหมิ่นให้ดี ทั้งภาพตัดต่อและการรีทวีต (retweet) ข้อความที่ไม่เป็นความจริง

1. วิจัยผลงานไม่หมิ่น

นายกรัฐมนตรีนั้นมีสถานะเหมือนบุคคลทั่วไป การวิจารณ์ผลงานหรือการดำเนินงานต่างๆ ที่พูดถึงประโยชน์ประเทศชาตินั้นสามารถทำได้ แต่การใส่ความและการว่าร้าย วิจัยนั้นสัยะว่าเป็นแบบนั้นแบบนี้โดยที่ไม่เป็นจริง จะถือว่าหมิ่นประมาท

สรุปคือ ความผิดหมิ่นประมาทจะเกิดขึ้นเมื่อมีการพูดถึงพาดพิงให้เสียหาย หรือมีการใส่ความที่ไม่เป็นความจริงให้เสียหายเท่านั้น

แต่หากเป็นคดีหมิ่นประมาทขึ้นมาจริง ไอซีทีก็จะไม่มีอำนาจสั่งระงับเว็บไซต์เพราะคดีหมิ่นประมาทไม่เข้าข่าย พ.ร.บ.ความผิดทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งตามหลักการแล้ว กระทั่งไอซีทีจะมีอำนาจปิดกั้นเว็บไซต์ได้เมื่อพบความผิดหมิ่นสถาบันฯเท่านั้น เท่ากับว่าคำพูดของ รมว.ไอซีที “ยังไม่ตรงหลักวิชาการ”

ดังนั้น ถ้าเป็นการวิจารณ์ของสื่อมวลชน กฎหมายมาตรา 329 จะคุ้มครองเพราะเป็นข้อยกเว้นของสื่ออยู่แล้วที่ต้องติชมทั่วไปและนำเสนอ ข่าวเชิงวิชาการ ดังนั้นถ้ามีการวิจารณ์ก็จะต้องมีการพิจารณาว่าเป็นสื่อมวลชนหรือไม่

2. ต้องระวังภาพตัดต่อ

ในขณะที่คดีหมิ่นประมาททั่วไปไม่เข้าข่าย แต่ “การตัดต่อภาพ” จะเข้าข่ายมีความผิดตาม พ.ร.บ.ความผิดทางคอมพิวเตอร์โดยตรง ซึ่งจะครอบคลุมทั้งการตัดต่อภาพจากผิดเป็นไม่ผิด หรือไม่ผิดเป็นผิด ทุกรูปแบบมีความผิด

ความผิดหมิ่นประมาทที่มีผลทาง พ.ร.บ.ความผิดคอมพิวเตอร์ คือ ความผิดที่เข้าข่ายมาตรา 14 (1) เท่านั้น โดย มาตรา 14 (1) แห่ง พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ 2550 มีสาระสำคัญว่าการนำข้อมูลอันเป็นเท็จ คือข้อมูลที่เป็นเรื่องไม่จริงทั้งหมด หรือไม่จริงเพียงบางส่วนเข้าสู่คอมพิวเตอร์ แล้วทำให้บุคคลอื่นเกิดความเสียหายล้วนเป็นความผิด

ซึ่งการตัดต่อรูปจะเข้าข่ายความผิดนี้โดยตรง และการเผยแพร่ภาพให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายหรืออับอาย จะมีความผิดตาม ม.16 ขณะที่การโพสต์ข้อความตามกะทู้ต่างๆที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม เป็นเท็จ ก็จะมีผิดตาม ม.14 นี้ด้วย

3. จะแชร์หรือรีทวีตต้องให้มั่นใจ

จุดที่ประชาชนต้องระวัง คือ การ retweet หรือการแชร์ข้อความและภาพต่อ เพราะหากไม่มั่นใจว่าข้อความหรือภาพนั้นเป็นความจริงก็อาจมีความผิดฐานเผยแพร่

โทษของผู้ทำซ้ำและเผยแพร่จะมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาเจตนาของผู้กระทำเป็นหลัก เพราะกรณีที่เป็นความผิดอาญานั้นต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา หากเป็นการเก็บข้อมูลปกติไว้ในคอมพิวเตอร์ไม่จัดอยู่ในกรณีทำซ้ำ

นอกจากนี้ ในกฎหมายอาญาก็ไม่มีบทบัญญัติให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการปิดบล็อกเว็บไซต์ แต่ต้องให้ไอซีทีส่งเรื่องให้ศาลเป็นผู้สั่งการเท่านั้น

4. แตะต้อง (เฟซบุ๊ก) ไม่ได้

สิ่งที่ชาวออนไลน์ควรรู้ คือ เฟซบุ๊กยึดกฎหมายสหรัฐอเมริกาเป็นหลักปฏิบัติ เฟซบุ๊กจึงเลือกจะจับเฉพาะเพจที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการก่อการร้ายเท่านั้น ที่ผ่านมาเฟซบุ๊กยังไม่ดำเนินการปิดเพจที่เข้าข่ายหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์แม้จะมีคำสั่งจากศาลไทย เนื่องจากคำสั่งจากศาลไทยจะถือเป็นเอกสารขอความร่วมมือที่ไม่มีผลลงโทษใดๆ

ในกรณีของคำวิจารณ์นายกฯ ปูนบนเฟซบุ๊ก หาก รมว.ไอซีทีพบข้อความหมิ่นประมาทบนเฟซบุ๊กก็จะมีอำนาจสั่งระงับเพจบนเฟซบุ๊กใดๆ สิ่งที่ทำได้ คือ การบล็อกไม่ให้เปิดชมเพจจากประเทศไทย ซึ่งขั้นตอนที่ถูกต้องคือต้องรอให้ศาลตัดสินมูลฟ้องและออกคำสั่งศาลตามมา แปลว่าฝ่ายบริหารจะไม่มีอำนาจในการตัดสินใดๆ

*****

ความจริงเรื่องคำพูดหมิ่นประมาท

- คำว่า ศีปรต ศีปอบ ไม่ใช่การใส่ความผู้อื่นเพราะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ (เทียบเคียง ฎ.200/2511)
- คำว่า ซาติหมา ไอ้ควาย ไอ้สัตว์ เป็นคำคำ ไม่ใช่หมิ่นประมาท (เทียบเคียง ฎ.481/2506) โดยหากคำคำมีคำหมิ่นประมาทรวมอยู่ด้วยจะถือว่ามีความผิด
- คำว่า กะหรี หรือ บ้ากาม เป็นคำพูดบรรยายความประพฤติเสื่อมเสียในทางประเวณี มีความผิดหมิ่นประมาท
- ถ้าจำเลยพูดว่า โจทก์เป็นคนชาติหมา เลวยิ่งกว่าหมา จะไม่เข้าข่ายหมิ่นประมาท เพราะไม่ได้ทำให้เข้าใจว่าเลวอย่างไร (เทียบเคียง ฎ.481/2506)
- คำพูดหมิ่นประมาทอาจจะเป็นประโยคคำถามก็ได้ ถ้าคำถามนั้นทำให้นุคคลอื่นเข้าใจผิด และทำให้นุคคลนั้นเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือเสียหายไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง

3.1 จงยกตัวอย่างประเภทข้อมูลหรือความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ตที่ผิดกฎหมาย มา 4 ตัวอย่าง พร้อมเหตุผลประกอบในแต่ละตัวอย่างว่าทำไมถึงไม่สมควร (2 คะแนน)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....
- 4).....
.....

3.2 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (2 คะแนน)

- 1) กฎหมายถือว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและผู้ให้บริการซึ่งเผยแพร่สื่อผลิตหรือจัดทำเนื้อหาโดยผู้อื่นมีความผิดในฐานะเป็นผู้จัดทำหรือผู้ผลิตสื่อเหล่านั้นหรือไม่?
.....
.....
- 2) ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและผู้ให้เช่าหรือให้บริการพื้นที่จัดเก็บข้อมูลหรือเนื้อหาเว็บที่ผิดกฎหมายอาจถูกฟ้องร้องได้หรือไม่?
.....
.....

3.3 จงวิจารณ์ผลดีหรือผลเสียของการใช้นามแฝงบนอินเทอร์เน็ต (Anonymity) (2 คะแนน)

ผลดี

- 1).....
.....
- 2).....
.....

ผลเสีย

- 1).....
.....
- 2).....
.....

3.4 จงระบุผลเสียของการส่ง Spam mail (1 คะแนน)

ผลเสีย

- 1).....
.....
- 2).....
.....

3.5 จงให้ความหมายของเสรีภาพในการแสดงออก (1.5 คะแนน)

.....
.....
.....

3.6 จงยกตัวอย่างการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆ (1.5 คะแนน)

- 1).....
.....
- 2).....
.....
- 3).....
.....

คำถามที่ 4 ทรรศนะทางปัญญา (10 คะแนน) [25 นาที]**4.1 จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร (2 คะแนน)**

- 1) ลิขสิทธิ์.....
.....
.....
- 2) สิทธิบัตร.....
.....
.....

4.2 จงระบุข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างน้อย 4 ข้อ (2 คะแนน)

- 1).....
.....
- 2).....
.....

3).....

.....

4).....

.....

4.3 เพื่อนของคุณเป็นเจ้าของร้านอาหารและต้องการให้คุณพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ช่วยงานร้านอาหารตั้งแต่การสั่งอาหารของลูกค้าโดยบัญชี คุณยินดีพัฒนาระบบและซอฟต์แวร์ดังกล่าว อีกทั้งยังติดตั้งระบบให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย แต่ต่อมาคุณพบในภายหลังว่า เพื่อนของคุณได้ทำสำเนาแจกจ่ายซอฟต์แวร์ดังกล่าวแก่ญาติของเขาอีกหลายคนซึ่งก็เปิดร้านอาหารเพื่อนำไปใช้งานด้วยเช่นเดียวกัน จงตอบคำถามต่อไปนี้ (2 คะแนน)

1) การกระทำดังกล่าวของเพื่อนและญาติของเพื่อนเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2) การคุ้มครองลิขสิทธิ์ของซอฟต์แวร์ดังกล่าวของคุณมีอายุเท่าไร

.....

.....

4.4 จงโต้แย้งข้ออ้างในการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาต่อไปนี้ (2 คะแนน)

1) การละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อใช้งานส่วนตัวเป็นเรื่องเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการสำเนาสินค้าลิขสิทธิ์เพื่อจำหน่ายเอากำไรจำนวนมาก

.....

.....

.....

2) ทุกคนกระทำกันหากไม่ทำด้วยก็โง่แล้ว

.....

.....

.....

4.5 จากหลักการของก๊อปปี้ เลิฟต์ (Copyleft) ภายใต้โครงการนู (GNU) ซึ่งใช้ประโยชน์จากกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อที่จะกำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนฟรีซอฟต์แวร์กันอย่างเปิดเผยภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบัน ที่ให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ จงอธิบายความหมายของสัญลักษณ์และประเภทซอฟต์แวร์ต่อไปนี้

(2 คะแนน)

- 1) สัญลักษณ์ของครีเอทีฟ คอมมอนส์ (Creative Commons)

.....

.....

.....

- 2) ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สแบบแอลจีพีแอล (Lesser GNU General Public License หรือ LGPL)

.....

.....

.....

.....

คำถามที่ 5 ความเสี่ยงและความปลอดภัยในการใช้คอมพิวเตอร์ (10 คะแนน) [25 นาที]

5.1 จงระบุปัญหาสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ใช้คอมพิวเตอร์อย่างน้อย 4 ข้อ (2 คะแนน)

- 1).....
- .....
- 2).....
- .....
- 3).....
- .....
- 4).....
- .....

5.2 จงระบุสาเหตุของปัญหาเรื่องความเสี่ยงและอันตรายในการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะ เป็น หรือ
 มาอย่างน้อย 4 สาเหตุ (2 คะแนน)

- 1).....
- .....
- 2).....
- .....
- 3).....
- .....

4).....

5.3 ในฐานะวิศวกรผู้ออกแบบระบบคอมพิวเตอร์สำหรับธนาคารแห่งหนึ่ง จงนำเสนอแนวทางการเพิ่มความน่าเชื่อถือของระบบ มาอย่างน้อย 6 วิธีการ (6 คะแนน)

1).....

2).....

3).....

4).....

5).....

6).....

อ.พิชญ์ ผู้ออกข้อสอบ

ความอิสระ หาใช่แค่มีปีกให้โบยบิน
ท้องฟ้าอันกว้างไกล แต่หัวใจไม่เปิดกว้าง
แม้จะโบยบินได้ ก็หาแตกต่างจากนกที่อยู่ในกรงไม้
แล้วอะไรล่ะ ที่เราให้ชื่อว่า "ความอิสระ"

โดย โยบิน เรื่อยเรื่อย